

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Lingewaal

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

19 maart 2012 / rapportnummer 2625-64

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Lingewaal wil haar bestemmingsplan buitengebied herzien. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van gemeente Lingewaal.

De volgende punten beschouwt de Commissie voor de m.e.r. (verder: de Commissie)¹ als hoofdpunten voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een integrale visie op de gewenste ontwikkeling van het buitengebied, met duidelijk omschreven ambities, die kan dienen als toetsingskader bij beoordeling van alternatieven;
- een onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven;
- de 'milieugebruiksruimte' in het gebied, die mede bepaald wordt door natuur (vermestende en verzurende stoffen, verstoring), geluid en geur, water, landschap en cultuurhistorie en de aanwezige radarstations;
- een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie;
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, onder meer door de waterhuishouding en depositie van verzurende/vermestende stoffen in Natura 2000-gebieden en kwetsbare gebieden. Neem een Passende beoordeling in het MER op wanneer significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten;
- de positieve of negatieve effecten van het plan op de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit, het landschap en de cultuurhistorische / archeologische waarden;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal.²

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie heeft gekozen voor een uitgebreid advies gezien de ingewikkelde materie en de vele ontwikkelingen in beleid, wet- en regelgeving.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond en doelstellingen

De beleidsmogelijkheden in het bestemmingsplan worden deels bepaald door de bovenlokale context, zoals provinciaal en landelijk beleid en regelgeving en ontwikkelingen daarin. Neem

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Voorzien van duidelijke schaal en legenda.

in het MER een overzicht op van de relevante kaders en benoem de eisen en randvoorwaarden voor het voornemen die daaruit voortkomen.

Beschrijf welke doelstellingen de gemeente heeft ten aanzien van het buitengebied. Ga hierbij ook in op de relatie tussen het bestemmingsplan, het Manifest van Lingewaal en het Landschapsontwikkelingsplan (LOP).

2.2 Beleid en wet- en regelgeving

Nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid

In de Notitie reikwijdte en detailniveau zijn (nog) niet alle relevante beleidskaders en wet- en regelgeving uitgewerkt. Neem in het MER een overzicht op van de relevante kaders en benoem de eisen en randvoorwaarden voor het voornemen die daaruit voortkomen. Betrek daarbij in ieder geval:

- het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen in combinatie met het 'Actieplan ammoniak veehouderij';
- de (concept) Natura 2000-beheerplannen;
- de AMvB Ruimte;
- de Wamz en eventueel provinciaal beleid met betrekking tot cultuurhistorie/archeologie;
- het beleid ten aanzien van het Nationale landschap Groene Hart;
- eventueel provinciaal milieubeleid (zoals ten aanzien van stiltegebieden);
- het streekplan en de (in ontwikkeling zijnde) provinciale ruimtelijke verordening;
- de streekplanuitwerking voor de (P)EHS en de herijking van de EHS;
- waterplannen;
- regionale samenwerking in het kader van WaalWeelde en de Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- gemeentelijk beleid, zoals het Manifest van Lingewaal, het Landschapsontwikkelingsplan en beleid ten aanzien van cultuurhistorie/archeologie.

Ga in op de rol die de gemeente kan spelen bij:

- het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld door bij te dragen aan de maatregelen in (toekomstige) beheerplannen);
- het faciliteren van een milieuhygiënisch gezonde veehouderijsector.

Maak hiervoor in het MER inzichtelijk welke maatregelen middels gemeentelijk beleid mogelijk zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van verplaatsing van agrarische bedrijven, saneren van niet gebruikte milieuvergunningen en eisen aan de maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen.

Ontwikkelingen beleidskader stikstofdepositie

Momenteel wordt gewerkt aan de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS). Beschrijf (afhankelijk van de planning van het bestemmingsplan en de voortgang van de PAS) de kaders die de PAS stelt voor het bestemmingsplan.

Ten aanzien van de Gelderse provinciale verordening stikstof (in de notitie r&d genoemd op p. 13) merkt de Commissie op dat deze uitgaat van drempelwaarden waaronder toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden altijd is toegestaan en bovendien bijzondere regelingen (voor bijvoorbeeld rundveehouderijen) kent. Daardoor is op voorhand niet uit te sluiten dat ondanks toepassing van deze verordening natuurlijke kenmerken van Natura

2000-gebieden toch kunnen worden aangetast door de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan. Ook geldt deze verordening alleen voor Gelderland, terwijl het bestemmingsplan ook gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebied in andere provincies, zoals de Zouweboezem.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voorgenomen activiteit

De gemeente Lingewaal is voornemens in het bestemmingsplan de bestaande veehouderijbedrijven in het plangebied ontwikkelingsruimte te geven. Hierbij wordt uitgegaan van de bestaande (en al vergunde maar nog op te richten) bebouwing per bedrijf. Deze vormt de basis voor een nieuw bouwblok. Hieraan wordt standaard 20% uitbreidingsruimte toegevoegd. Bedrijven kunnen op basis van een in te dienen bedrijfsontwikkelingsplan (BOP) verdere uitbreiding krijgen van het bouwvlak tot maximaal 2 ha voor grondgebonden bedrijven en 1,5 ha voor intensieve veehouderijen. Nog onbekend is hoeveel van dergelijke BOP's al zijn ingediend of voorzien worden.

Onderdelen bestemmingsplan

Geef op hoofdlijnen een overzicht van alle planonderdelen van het bestemmingsplan en bespreek welke wel en welke niet in het MER worden onderzocht (zoals de in het Manifest genoemde waterberging en nieuwe landgoederen). Beschrijf in het MER hoeveel ruimte het bestemmingsplan (maximaal) biedt aan en hoeveel ruimte middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt kan worden voor:

- intensieve veehouderijen³;
- grondgebonden agrarische bedrijven;
- mestverwerking en -bewerking.

Indien blijkt dat deze activiteiten (kunnen) leiden tot overschrijdingssituaties, beschrijf dan mitigerende maatregelen. Geef in het MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt kan worden van ontheffingen en de wijzigingsbevoegdheid. Maak ook duidelijk wat het plan beoogt ten aanzien van de grondwaterhuishouding.⁴

Op basis van de huidige jurisprudentie hanteert de Commissie de basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- Alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund;
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- Illegale situaties die worden gelegaliseerd (voor zover aan de orde).

³ Geef hierbij ook aan welke typen bedrijven als 'intensief' worden aangemerkt.

⁴ Het Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) volgt uit de planologische bestemming van het gebied. Het waterschap vertaalt het bestemmingsplan in een waterpeilregime via GGOR.

De planonderdelen die géén deel uitmaken van het voornemen, en dus onderdeel zijn van de referentiesituatie, staan beschreven in par. 3.3 van dit advies.

3.2 Alternatieven en milieugebruiksruimte

De ontwikkelruimte voor dierhouderijen (en mogelijk ook voor andere functies) in het plan-gebied wordt door verschillende randvoorwaarden beperkt. Het is daarom van belang om deze randvoorwaarden en daarmee de haalbaarheid van het plan in beeld te brengen. Voor het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden voor het bestemmingsplan binnen de wettelijke en beleidskaders adviseert de Commissie de mogelijke milieugevolgen van het bestemmingsplan te toetsen aan de milieugebruiksruimte aan de hand van de volgende systematiek:

- 1) Inventariseer welke waarden door de beoogde ontwikkelingen beïnvloed kunnen worden;
- 2) Bepaal de randvoorwaarden die volgen uit bestaande wet- en regelgeving zoals lucht, geur en natuur;
- 3) Bepaal, voor zover deze niet volgen uit bestaande wet- en regelgeving, criteria aan de hand waarvan getoetst kan worden of ontwikkelingen al dan niet wenselijk zijn in bepaalde deelgebieden.⁵ Ga hierbij voor zover mogelijk en relevant ook in op provinciaal en landelijk beleid dat in ontwikkeling is;
- 4) Geef de omvang aan van de ruimte die er is voor een toename van de milieubelasting (de 'milieugebruiksruimte'). Dit wordt bepaald door de in de vorige stap geïnterpreteerde en bepaalde criteria en de bestaande milieubelasting. Besteed hierbij in elk geval aandacht aan:
 - vermestende en verzurende stoffen, niet alleen vanuit de intensieve veehouderij, maar ook vanuit grondgebonden veehouderij, mestverwerking en -bewerking en overige activiteiten;
 - de verstoringgevoeligheid van kwetsbare natuur;
 - de huidige of gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit en aanwezige cultuurhistorische waarden;
 - geur en fijnstof;
 - randvoorwaarden die worden gesteld door geur- of geluidsgevoelige objecten;
 - eventuele beperkingen door de twee radarstations op de bouwmogelijkheden in de omgeving.
- 5) Breng de *maximale* milieueffecten van het beoogde bestemmingsplan in beeld (zoals de toe- en/of afname van de emissie van stikstofverbindingen en geur en fijn stof) als de mogelijkheden voor uitbreidingen of vestiging volledig benut zou worden;
- 6) Beschrijf of er knelpunten kunnen ontstaan ten aanzien van norm- en streefwaarden (wettelijk vastgelegd of volgend uit eigen beleid, zie stap 2);
- 7) Ontwikkel bij signalering van knelpunten alternatieven op basis van sturingsmogelijkheden van het bestemmingsplan. Sturingsmogelijkheden zijn bijvoorbeeld:
 - aanvullende zonering;
 - gebiedsspecifieke ontwikkelruimte voor de landbouw;

⁵ Voor aspecten zoals luchtkwaliteit, geluid, geur en stikstofdepositie in natuurgebieden bestaan norm- en streefwaarden die volgen uit wet- en regelgeving; voor aspecten zoals aantasting van het landschap bestaan deze niet. Om optredende effecten in dat geval toch te kunnen toetsen is het van belang dan de gemeente zelf aangeeft wat zij 'aanvaardbaar' acht.

- het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen;
- saneren van niet gebruikte milieuvergunningen of herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties;
- verkleining van de bouwvlakmaat of bouwvlakken op maat;
- regels omtrent bebouwing, zoals het voorkomen van meerlaags bouwen;
- beeldkwaliteitsregels voor maat, schaal en uitstraling.

Om een beeld te krijgen van de *verwachte* milieueffecten kan tevens een meer ‘realistisch’ scenario worden uitgewerkt. Breng hiertoe de verwachte uitbreiding, hervestiging en eventuele nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten zoals intensieve veehouderij, grondgebonden veehouderij en niet-agrarische activiteiten in beeld.

De milieugebruiksruimte is ook van belang voor toekomstige bestemmingsplanuitwerkingen: nieuwe ontwikkelingen kunnen dan individueel getoetst worden aan de voor dit bestemmingsplan reeds in beeld gebrachte milieugebruiksruimte.

3.3 Referentiesituatie

De (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen. Zoals in de notitie r&d aangegeven kan voor het bepalen van de referentiesituatie worden uitgegaan van:

- Huidige situatie: de feitelijke bestaande situatie: alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd.⁶ Hierbij merkt de Commissie op dat de mate waarin er een verschil is tussen de vergunde situatie en de feitelijke huidige situatie sterk kan verschillen per diercategorie. Het is daarom aan te bevelen in het MER eerst inzicht te verschaffen in de verschillen (per subcategorie) tussen de vergunde situatie en de CBS-cijfers. Indien er verschillen zijn, pleit dit ervoor om op bedrijfsniveau te corrigeren per diercategorie.
- Autonome ontwikkeling: toekomstige ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied waarover al een besluit is genomen:
 - Het deel van de reeds bestemde en tevens vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt;⁷
 - Bedrijfsverplaatsingen / hervestigingen waarover al besloten is;
 - Generieke beleidsontwikkelingen zoals het Besluit Huisvesting, het Actieplan ammoniak en veehouderij en het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Activiteiten waarover nog geen (ontwerp) besluit is genomen horen in principe niet tot de autonome ontwikkeling. Maak daarom in het MER expliciet of al besloten is over

- de 2 bedrijven waar momenteel een m.e.r.–procedure voor uitbreiding loopt;

⁶ Eventuele illegale situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bestuur kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

⁷ Naast afwijkingbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van ‘oude’ projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

- de verplaatsing van het bedrijf in verband met uitbreiding van bedrijventerrein Zeiving;
- vergunningen die zijn verleend of (nog moeten) worden ingetrokken in verband met bedrijfsontwikkelplannen in het kader van de AMvB Huisvesting;

Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Beschrijf in het MER alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied, zoals de uitbreiding van bedrijventerrein Zeiving, kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen.

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten de effecten kwantitatief. Geef indien relevant bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer.

Om het plan te kunnen toetsen aan normen en beleid dient het MER de milieugevolgen te beschrijven van alle activiteiten met aanzienlijke milieugevolgen die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief mogelijke ontheffingen en vrijstellingen.

4.2 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Beschrijf of er naast de natuur met een beschermde status (bijvoorbeeld Natura 2000-gebied, Wav-gebied, Ecologische Hoofdstructuur of beschermde natuurmonumenten) ook andere waardevolle natuur voorkomt in of in de nabijheid van het plangebied. Geef aan welke effecten op de natuur het plan kan hebben, zoals verstoring, verdroging, vermessing of verzuring.

Voor de Passende beoordeling is het nodig de effecten van het plan te vergelijken met de feitelijke toestand van het milieu in het studiegebied (huidige situatie). Geef aan in hoeverre deze afwijkt van de huidige bestemde situatie en de vergunde situatie en betrek hierbij ook watercondities in het gebied Diefdijk en Zuiderlingedijk. Dit verschil is van belang voor de ontwikkelruimte in de gemeente.

Gebiedsbescherming

In het MER moet aangegeven worden of en waar gevoelige gebieden liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik hiertoe duidelijk kaartmateriaal. Geef aan welke beschermde status de gebieden hebben (bijvoorbeeld Natura 2000-gebied, Wav-gebied, Ecologische Hoofdstructuur of beschermd natuurmonument). Presenteer per gebied:

- de (instandhoudings)doelstellingen;
- de kernopgaven volgens het Natura 2000-doelendocument;
- watercondities;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof;
- de heersende achtergrondconcentratie van verzurende en vermestende stoffen;
- de effecten die optreden als de maximale mogelijkheden van de planalternatieven worden gebruikt (inclusief de mogelijkheden voor mestvergiftingsinstallaties) voor
 - de watercondities (zoals het waterpeil en fluctuaties daarin);
 - depositie van vermestende en verzurende stoffen.

Geef daarbij aan of er sprake kan zijn van cumulatie met gevolgen van andere plannen of activiteiten buiten het plangebied.

Geef aan welke emissie- en depositiebeperkende maatregelen genomen kunnen worden en hoe het plan zich verhoudt tot de (in ontwikkeling zijnde) beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied. Ga ook in op andere maatregelen, bijvoorbeeld verkeersmaatregelen ten behoeve van amfibieën in het gebied Diefdijk en Zuiderlingedijk. Bovenstaande informatie kan gebruikt worden voor de passende beoordeling, die volgens de notitie r&d zal worden opgesteld. De passende beoordeling moet herkenbaar worden opgenomen in het plan-MER. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.

Provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS)

De notitie r&d geeft aan dat getoetst wordt op effecten op de EHS (p. 31). Bepaal hiertoe wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' voor EHS-gebieden zijn en welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Betrek daarbij ook de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime is uitgewerkt in een provinciaal toetsingskader. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

4.3 Geur

Bepaal de (cumulatie van) geurhinder en geef aan of en waar zich knelpunten voordoen. Geef weer welke milieugebruiksruimte voor geurhinder aanwezig is. Maak daarbij gebruik van

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus. Gebruik hierbij de meest recente verspreidingsmodellen.

Geef aan hoe de referentiesituatie en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en beschrijf de toe- of afname van aantallen geurgehinderden conform p. 28 van de notitie r&d. Betrek hierbij ook het eventuele geurbeleid van de omliggende gemeenten, dat mogelijk van invloed kan zijn op het plangebied.

Ga in het MER in op de geurhindercontour van de destructor (Sonac te Vuren) en het effect hiervan op de kwaliteit van de leefomgeving in het plangebied. Ga hierbij in op de (on)mogelijkheden van cumulatie van geurhinder tussen deze inrichting en geur afkomstig van intensieve veehouderijen.

4.4 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

Omschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden, waaronder de vrije schootsvelden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en lijnvormige elementen. Maak hiervoor gebruik van de inventarisaties die zijn uitgevoerd in het kader van het landschapsontwikkelingsplan en van de in ontwikkeling zijnde cultuurhistorische waardenkaart. Geef aan wat als 'kernkwaliteiten' (toetsingscriterium volgens p. 29 van de notitie r&d) wordt beschouwd en waar deze zijn gedefinieerd. De Commissie adviseert inzicht te geven in de locaties / ligging van aanwezige en verwachte waarden met behulp van kaartmateriaal.

Beschrijf welke gevolgen het plan op deze waarden heeft en of er mogelijkheden zijn deze gevolgen te mitigeren. Ga niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van bouwen en teeltmogelijkheden om de beleving van het landschap te consolideren of te verbeteren en de kwaliteit te waarborgen of te verhogen. Ga daarbij in op:

- de negatieve effecten op bestaande landschappen (en hoe deze effecten te mitigeren)⁹, bijvoorbeeld aantasting van de openheid;
- kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen, zoals het herstel van lijnvormige landschapselementen en het landschappelijk inpassen van bedrijfsterreinen en individuele bedrijven.

Visualiseer in het MER de effecten van nieuwbouw die het plan mogelijk maakt en van inpassingsmaatregelen.

⁹ Als voorbeeld voor het eerste kunnen aandachtspunten zijn voor de bepaling van effecten: omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en een passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als beplanting.

4.5 Leefomgeving

4.5.1 Verkeer

Beschrijf de mogelijke effecten van het plan op de verkeersafwikkeling en op de verkeersveiligheid. Ga ook in op de mogelijke toename aan verkeer door het plan Geofort ter plaatse van Fort Nieuwe Steeg.

Bij de verkeersafwikkeling is van belang of de wegenstructuur de verandering van verkeersintensiteit van specifieke categorieën verkeer aan kan (met name vrachtverkeer). Geef aan of er fricties tussen kwetsbare verkeersdeelnemers en gemotoriseerd verkeer kunnen ontstaan. Dit is met name het geval waar de routes samenvallen en de verkeersdeelnemers niet van elkaar gescheiden zijn, dan wel elkaar kruisen. Gezien de soms smalle dijken in de gemeente Lingewaard, is te overwegen in het MER ook in te gaan op specifieke verkeersveiligheidsaspecten die daarmee samenhangen.

4.5.2 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en NO_2 te beschrijven, ook onder de grenswaarden.¹⁰ Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten¹¹ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹² Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.

4.5.3 Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre er in de referentiesituatie sprake is van geluidhinder en of de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid.

4.5.4 Volksgezondheid

Beschrijf in het MER de effecten op de leefomgeving door het plan: de toe- of afname van de geurbelasting en geurhinder, geluidbelasting en geluidhinder en de concentraties van NO_2 en PM_{10} . Geef ook aan waar deze toe- en afname plaats vindt. Ga in op de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van de alternatieven hierop.

Beschrijf daarnaast de risico's met betrekking tot zoönosen conform de notitie r&d.

¹⁰ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹¹ Gebruik klassebreedtes van $1,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ of minder, indien breedtes van $1,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ onvoldoende onderscheiden.

¹² Gebruik de Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Gevoelige objecten zijn kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen, woningen. Gevoelige groepen zijn kinderen, ouderen, mensen met long- of hartziekten.

4.6 Bodem en water

Geef in het MER aan of er gebieden zijn aangewezen als bodembeschermingsgebied of hydrologisch aandachtsgebied en welke randvoorwaarden de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit).

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem kaarten op met daarop in ieder geval:

- topografische namen en aanduidingen;
- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied;

de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen.

Monitoring en evaluatie

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven (of bijvoorbeeld voldoende afname van depositie wordt bereikt) en de ambities van de plannen gehaald worden.

Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied, en in het bijzonder die van de depositie, worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde depositiewaarde niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaal

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Lingewaal

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14 / D14 en mogelijke passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Lingewaal wil de verschillende bestemmingsplannen in haar buitengebied herzien en samenvoegen tot één bestemmingsplan voor het buitengebied.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Het Kontakt van: 21 december 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: van 22 december 2011 tot en met 2 februari 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 16 januari 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 19 maart 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. R.J. van Dijk

ir. F.D. Dotinga

dr. J.M Drees

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau planMER Bestemmingsplan Buitengebied Lingewaal 2011, d.d. 16 december 2011, projectnummer 144.00.03.01.00.00
- Bestemmingsplan Buitengebied Lingewaal Voorontwerp, d.d. 17 november 2011, projectnummer 144.00.03.00.00
- Bestemmingsplan Buitengebied Startnotitie, d.d. 16 februari 2011
- Hoofdlijnnotitie bestemmingsplan buitengebied Lingewaal, d.d. 18 juli 2011

- Landschapsontwikkelingsplan voor de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen, Uitvoeringsprogramma's Lingewaal, Geldermalsen, Neerijnen, Overzichten financiën en planning, d.d.10 februari 2008
- Nieuwe stromen door het landschap. Landschapsontwikkelingsplan voor de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen, Esembleboek voor de Poort van de groene parel, d.d. 9 januari 2008
- Het Manifest van Lingewaal, Structuurvisie Plus 2030, d.d. 28 januari 2010
- Bouwen in de Linten en Buurtschappen, d.d. maart 2009
- RAAP Rapport 1688, Archeologische monumentenzorg in de gemeente Lingewaal
- Beleidskader hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied
- Archeologische Waarden- en verwachtingskaarten

De Commissie heeft kennis genomen van 117 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 9 februari 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen, alsmede verslagen van diverse bijeenkomsten van de klankbordgroep. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied
gemeente Lingewaal**

ISBN: 978-90-421-3461-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

